

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№3

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, mart.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golischeva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI IQTISODIYOTDA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATINING IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TA'SIR ETUVCHI TIZIMLASHTIRILGAN TAHDIDLAR.....	40
Qodirov Tuyg'un Uzoqovich, Nabiyev Bexzod Shavkatovich	
SANOAT TARMOQLARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSIYA VA TEKNOLOGIK MODERNIZATSIYANING O'RNI	44
Boboqulov Sanjar Bahromqulovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI BAHOLASHNING USLUBIYOTI VA UNING SOLIQ TIZIMIDA QO'LLANILISHI	49
To'xtabayev Oybek Odilovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHDA RAQAMLI TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH BO'YICHA ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR.....	56
Ismailov Bobir Salomovich	
TIJORAT BANKLARI INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY JIHATLARI	62
Yangiboyev F.B.	
MINTAQAVIY IQTISODIY SALOHİYATDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	68
Turayev Og'abek Kaxramonovich	
XORIJIY MAMLAKATLARDA TO'QIMACHILIK KLASSTERLARINI RIVOJLANTIRISH TAJRIBASI.....	75
Yusupova Feruza Yo'ldoshevna	
BANK XIZMATLARI SIFATINI BOSHQARISHNING INTEGRATSION VA ADAPTIV MODEL.....	83
Ibroximov Ilxomjon Shavkatjon o'g'li	
QURILISH TASHKILOTLARI FAOLIYATINING MOLİYAVIY BARQARORLIGINI EKONOMETRIK MODELLAR ASOSIDA BAHOLASH	89
Qidirniyazov Ajiniyaz Sherniyazovich	
ICHKI NAZORAT VA KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDAGI XAVFLARNI BOSHQARISH	94
Islamova Nargiza Mirzaxidovna	
TURIZMNING MINTAQADA IQTISODIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRI	104
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSİYALARNI JALB QILISH ORQALI INVESTITSION JOZIBADORLIKNI OSHIRISHNING HOZIRGI KUNDAGI HOLATI TAHLILI	111
Begamov S.X.	
RETHINKING JOB CREATION: ONTOLOGICAL AND EPISTEMOLOGICAL FOUNDATIONS OF MACROECONOMIC EMPLOYMENT ANALYSIS.....	116
Zakhidov Azizbek Rustamovich	
HUDUDIY TURIZM KLASSTERLARINI SHAKLLANTIRISH VA ULARNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	125
Ro'zimova Xusnora Mirzobek qizi	
SUG'URTACHILIK VA O'ZBEKISTONDA SUG'URTA SEKTORINING HOLATI.....	129
O'runboyeva Sotima Alisher qizi	
GO'SHT VA GO'SHT MAHSULOTLARINI SANOAT USULIDA QAYTA ISHLASHDA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBALARI.....	134
Kaydarova Sitara Suranbay qizi	
KORXONALAR QIYMATINI BAHOLASH VA BOZOR BAHOSINI SHAKLLANTIRISH METODOLOGIYASI.....	139
Abduraxmanov Sherzodbek Ravshanovich	
YASHIL IQTISODIYOT: EKOLOGIK BARQARORLIK VA IQTISODIY SAMARADORLIK UYG'UNLIGI.....	145
Jamalidinova Asalxon Saliyevna	
2025-YILDA O'ZBEKISTON UCHUN ENG YAXSHI 10 TA TRANSPORT TEKNOLOGIYALARI VA INNOVATSIYALARI	151
Mamasaliyeva Mukaddas Ibadullayevna, Beketov Timur Kazakbayevich	

MAHSULOT TANNARXINI ANIQLASHNING INTEGRATSIYALASHGAN YONDASHUVLARI: AN'ANAVIY VA ZAMONAVIY TIZIMLAR QIYOSIY TAHLILI	155
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ: ИНТЕРПРЕТАЦИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ	163
Хайдарова Ёркиной Аскар кизи	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INNOVATSION TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING FISKAL VA INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARI	170
Mamatova Nodira Mirzavaliyevna	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА И УСТОЙЧИВЫЕ ИНВЕСТИЦИИ: ФОРМИРОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ МОДЕЛИ ПЕРЕХОДА ТЕПЛИЧНЫХ ХОЗЯЙСТВ ТАШКЕНТСКОЙ АГЛОМЕРАЦИИ НА СОЛНЕЧНЫЕ СИСТЕМЫ ЭНЕРГОСНАБЖЕНИЯ	178
Срождидинова Зарина Хайриiddиновна, Абдувалиева Зилола Абдуллаевна	
MAMLAKATIMIZDA QISHLOQ HUDUDLARIDA XIZMATLAR SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	186
Yuldashova Nilufar Ziyabayevna	
RIVOJLANISHDA RAQOBAT EMAS, BALKI HAMKORLIKNING USTUVORLIGI: NAZARIY VA AMALIY TAHLIL	190
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich	
IJTIMOY HIMOYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MEKANIZMLARI VA "QAMRAB OLINMAGAN O'RTA QATLAM" MUAMMOSI	196
Bafoev Farrux Jo'raqulovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA EKOLOGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	202
Shanazarova Gulyoraxon Baxtiyarovna	
O'ZBEKISTON STARTAP EKOTIZIMIDA INVESTITSIYA JALB QILISH JARAYONINING INSTITUTSIONAL MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH MEKANIZMLARI	208
Xoliqova Xurshidaxon Xayotjon qizi	
INNOVATSION IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH SHAROITIDA STARTAP EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI	214
Usmanov Gafurjon Shavkatovich	
QURILISHDA ISHLAB CHIQARISH VA SIFATNI BOSHQARISH TIZIMLARINING RIVOJLANISHI	220
Buriyev Xakim Toshimovich, Usmanov Ilxom Achilovich	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSION MUHITNI TAKOMILLASHTIRISHNING STRATEGIYALARI	225
Xolov Sherali Axrorboyevich	
2010-2024-YILLARDA O'ZBEKISTONDA TO'QIMACHILIKNI INVESTITSIYALASHNING EKONOMETRIK TAHLILI	229
Ashurov Shuhratbek Quadrat o'g'li	
TIJORAT BANKLARI MOLIVAVIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING ZAMONAVIY USULLARI	233
Sherbekova Kamola Norbekovna	
AHOLI MOLIVAVIY SAVODXONLIGI DARAJASI VA UNI BAHOLASHNING ILMIY-USLUBIY ASOSLARI	243
Abduvoxidov Akmal Abdulazizovich	
MARKAZIY BANK KURS SIYOSATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI	249
Saydullayev Nodirbek Narzullaevich	
O'ZBEKISTON MINTAQALARIDA BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISH SALOHİYATI VA MUAMMOLARI	258
Raupov Shuxrat Soyibovich	
ЭКОТУРИЗМ В УЗБЕКИСТАНЕ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ	264
Абидова Дилфуза Игамбердиевна, Рахматуллаева Зулайхо Хасан кизи	
DIGITAL ECONOMY AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE: BUSINESS CHANGE IN THE REGIONS	270
Abdullayev Muzaffar Abdujabbarovich	

QISHLOQ XO'JALIK MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASHDA IOT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH.....	273
Mirzaev Dilshod Artikovich	
ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРИМЕНЕНИЯ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ СТАРТАП-ПРОЕКТОВ В ВУЗАХ УЗБЕКИСТАНА	279
Касимова Наргиза Сабитджановна	
YASHIL IQTISODIYOTNING NAZARIY ASOSLARI VA UNGA ILMIY YONDASHUVLAR.....	284
Ismoyilova Mahliyo Oybek qizi	
BOSHQARUVDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR (OLIIY TA'LIM MISOLIDA).....	289
Karievva Gulnora Abdullayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV MIJOZLARGA XIZMAT KO'RSATISHNING AMALDAGI HOLATI VA ASOSIY TENDENSIYALARI.....	295
Qurbonov Odilbek Ro'zmatovich	
O'ZBEKISTONDA SPORT FEDERATSIYALARI VA ASSOTSIATSIYALARINI SAMARALI BOSHQARISH TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'LLARI	302
Umed Farmonkulovich Radjabov	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA QARATILGAN IQTISODIY MEKANIZMNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA ULARNING AMALIY AHAMIYATI	307
Mullayeva Mexrangiz Axtam qizi	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA)	313
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Muradova Nazira Raximjanovna	
RAQAMLI MARKETING VA ONLAYN PLATFORMALAR ORQALI EKOTURISTIK MAJMUALARNI OMMALASHTIRISH TRENDI	318
Xolmatova Parvina Asliddin qizi	
O'ZBEKISTONDA SOLIQ MA'MURCHILIGI STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI VA ULARNI YECHIMLAR	323
Normurzayev Umid Xolmurzayevich	
РАЗВИТИЕ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКОВСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ В ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ НА ОСНОВЕ ТЕХНОЛОГИЙ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА КАК ФАКТОР РЕГИОНАЛЬНОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА.....	327
Бахтиёрров Худайберган Хамдам угли	
MAHALLIY BUDJETLARDA TRANSFERTLARGA QARAMLIK DARAJASINI BAHOLASH (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)	335
Xudoyqulov Hamidjon Abdullayevich	
QORAQALPOG'ISTON QISHLOQ XO'JALIGIDA RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISHNI BOSHQARISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI.....	342
Tajibaev Berdax Asqarbay uli	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	347
Ashurova Maftuna Ortiq qizi	
STRATEGIC DIRECTIONS FOR INCREASING CAPITAL EFFICIENCY OF COMMERCIAL BANKS: DIGITALIZATION AND RISK MANAGEMENT INTEGRATION	352
Sadullaeva Mokhinur Aziz kizi	
TECHNOLOGY MANAGEMENT AND SME INTERNATIONALIZATION: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW	358
Abduxafizova Madinabonu Mirabbos qizi	
TA'LIM SIFATINI BAHOLASH MEZONLARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI.....	363
Mamadiyarov Zokir Toshtemirovich	
SMART UNIVERSITET KONSEPSIYASI ASOSIDA REYTING VA RAQOBATBARDOSHLIKNI INTEGRAL BOSHQARISH	371
Xudoyqulov Husen Ahadovich	

BUXGALTERIYA HISOBINING MILLIY VA XALQARO STANDARTLARI ASOSIDA MOLIVAVIY HISOBOT 1-SHAKLINING QIYOSIY TAHLILI	379
Shodiyev Murodjon Bakirovich	
SUG'URTA BOZORINING RAQAMLI RIVOJLANISHIDA NAZARIY QARASHLAR	384
G'oziyeva Aziza Abdusalomovna	
MINTAQAVIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA INNOVATSION LOYIHALAR SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI	389
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
MAHALLIY BUDJETLAR DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHNING IQTISODIY AHAMIYATI	397
P.SH.Usmonov	
СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДОВ ИНВЕСТИЦИОННОГО АНАЛИЗА ДЛЯ ОЦЕНКИ ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ УЗБЕКСКИХ ЭМИТЕНТОВ	401
Ирмухамедова Муслима Дилшодовна	
KORXONA VA TASHKILOTLARDA INSON KAPITALIDAN SAMARALI FOYDALANISHDA KORPORATIV MADANIYAT, AXLOQIY-RUHIY VA MA'NAVIY MUHITNING O'RNI	407
Suyunov Dilmurod Xolmurodovich, Qodirov Tuyg'un Uzoqovich	
ELEKTRON PULLARNING MOHIYATI VA ULARNING MILLIY TO'LOV TIZIMIDAGI ROLI	416
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA UY XO'JALIKLARINING TADBIRKORLIK FAOLIYATINI KENGAYTIRISH	423
Eshbaeva Shahnoza Faxriddinovna	
APPLICATION OF EXTREME MODELS IN ASSESSING THE ECONOMIC POTENTIAL OF AN ENTERPRISE	428
Musayeva Shoira Azimovna	
SOLIQ MA'MURCHILIGIDA XORIJIY TAJRIBA HAMDA UNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH SAMARADORLIGI	435
Bozorova Ozoda Raximovna	
DAVLAT FUQAROLIK XIZMATI IMIJINI OSHIRISHDAGI MUAMMOLARNI HAL ETISHDA XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI: QIYOSIY TAHLIL	439
Bekmurodov Navruz Ergashevich	
TA'LIM XIZMATLARI SOHASIDA YARATILGAN YALPI QO'SHILGAN QIYMAT DINAMIKASI VA UNI BOSHQARISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	449
O'rinov Komiljon Kozimovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHNING MINTAQAVIY OMILLARI	453
Salomat Norova	
QURILISH MATERIALLARI BOZORI VA UNI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	459
Usubjonov Zaxriddin Vasiliddin o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA EKSPORT OPERATSIYALARINI SUG'URTA QILISHNI RIVOJLANTIRISH	465
Xalikov R. B.	
BIZNES JARAYONLAR AUTSORSINGINI OPTIMALLASHTIRISH USULLARI TAHLILI	472
Uzaqov Ortik Shaymardanovich	
DAVLAT MOLIVAVIY BOSHQARUVI SAMARADORLIGINING IJTIMOY ADOLATGA TA'SIRINING PEFA VA CEQ METODOLOGIYALARI ORQALI TAHLILI	477
Zokirjonov Muhammadsodiq Ravshanbek o'g'li	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA ICHKI AUDIT XIZMATINI TASHKIL QILISHNING XORIJ TAJRIBASI	485
Turmanqulov Norpo'lat Sa'dullayevich	
MINTAQADA IJTIMOY HIMOYA TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH	491
Saparov Ismat Chorshanbiyevich	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANISHDA EKOLOGIK INNOVATSIYALARNI QO'LLAB-QUVVATLASH YO'NALISHLARI	495
Ismatov Sharofiddin Asatulloevich	

THE ESSENCE OF THE OPTIMAL COST STRATEGY	500
Sodiqov Mirakhror Abbos ugli	
TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA TOG'-KURORT ZONALARINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY JIHATLARI (CHORVOQ ERKIN TURISTIK ZONASI MISOLIDA)	504
Shomurodova Shahnoza G'ayratovna	
ICHKI AUDIT SIFATI VA SAMARADORLIGI TUSHUNCHALARINING IQTISODIY MAZMUNI HAMDA ULARNING O'ZARO BOG'LIQLIGI	509
Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARI FAOLIYATINI SOLIQQA TORTISH VA UNI HISOBINI YURITISH	517
Abdullayev Abdurauf	
TIJORAT BANKLARINING RISKLARINI BAHOLASHDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR	522
Kudaybergenova Guzal Kuanishbayevna	
TIJORAT BANKLARIDA KORRUPTSIYAVIY-KOMPLAENS MUAMMOLARI: TAHLIL VA YECHIMLAR	527
Yunusov Baxtiyor Shavkatovich	
MAISHIY XIZMAT KO'RSATISHNING SIFAT NAZORATINI HAMDA TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	532
Meliyev X.T.	
ОЦЕНКА КАЧЕСТВА СЕРВИСА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ НА ОСНОВЕ СОЦИОЛОГИЧЕСКОГО ОПРОСА	541
Усманова Азиза Баходировна	
RAQAMLI BANK XIZMATLARI ORQALI MOLIVAVIY INKLYUZIVLIKNI KENGAYTIRISH	545
Azlarova Mushtariybegim Abror qizi	
QURILISH KORXONALARNI BOSHQARISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYALARNING AHAMIYATI	550
Egamon Raxmatillo Mirolimovich, Bobobekov Davron Gafurovich	
FINANCIAL MARKET PARTICIPANTS: A CLASSIFICATION BY ROLE AND RESPONSIBILITY	553
Khotamkulova Madina	
ФОРМИРОВАНИЕ «ТУРИСТИЧЕСКОЙ МАХАЛЛИ» КАК ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОГО МЕХАНИЗМА РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ В СФЕРЕ ГОСТЕВЫХ ДОМОВ УЗБЕКИСТАНА	559
Иргашева Нигина Салохиддиновна	
BANKLARDA KREDIT GAROVI BILAN ISHLASHNING XORIJ ILG'OR TAJRIBASI VA UNDAN O'ZBEKISTON BANKLARI AMALIYOTIDA FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	567
Sh. Saidov	
MILLIY UGLEROD SAVDOSI TIZIMINI JORIY ETISH ISTIQBOLLARI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI	573
Islamov Shoxzod Shuxrat o'g'li	
THE NECESSITY OF CREATING A BUSINESS ENVIRONMENT AND ITS ROLE AND SIGNIFICANCE IN THE NATIONAL ECONOMY	582
Amanov Davron Ravshan ugli	
SUV RESURLARINI BOSHQARISHDA RAQAMLASHTIRISH SAMARADORLIGI	588
Saidov Muhammadali Hakimovich, Mahammatov Hoshim, Esanbekov Diyorbek	
ТРАНСФОРМАЦИЯ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА БАНКОВ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН В СООТВЕТСТВИИ С МСФО И ПРИНЦИПАМИ ESG	595
Насирдинов Шарифджон Изатуллоевич	
ОЦЕНКА ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭЛЕКТРОБУСА	600
Мухитдинов Акмал Анварович, Касимов Омил Камалович, Саидов Азамат Илхом угли	
XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA DUKKAKLI DON MAHSULOTLARINI YETISHTIRISHNI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASH YO'NALISHLARI (HINDISTON TAJRIBASI MISOLIDA)	608
Mirsayd Xudaybergenov	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AHOLINING FAROVONLIGI VA DAROMAD MANBALARINI STATISTIK TAHLILI	612
Mamatkulov Baxtiyor Xalmuradovich	

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI RIVOJLANTIRISH VA BOSHQARUV MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	618
Muxamedjanova Maxfuza Baxodir qizi	
MOLIYAVIY AKTIVLARINING IQTISODIY MOHIYATI, MAZMUNI HAMDA KLASSIFIKATSIYASI.....	627
Odiljonova Oybachin Fayzullo qizi	
XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ORQALI MAMLAKATIMIZ LOYIHALARINI AMALGA OSHIRISH TARTIBI TAHLILI.....	631
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
HUDUDNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA IQTISODIY SALOHİYATNING O'RNI	636
Avazbek Xalbekov	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SABZAVOTCHILIK TARMOG'INING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	642
Sobir Xasanov	
IMPACT OF REGIONAL INFRASTRUCTURE AND NATURAL RESOURCE UTILIZATION ON THE DEVELOPMENT OF ECOLOGICAL TOURISM (A DISTRICT-LEVEL ANALYSIS OF THE SAMARKAND REGION, UZBEKISTAN)	650
Toyirova Shohista Bobobekovna	
INNOVASION IQTISODIYOT SHAROITIDA OLIY TA'LIM TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOIIY-IQTISODIY OMILLARI	657
Talapova Nargiza Baxriddinovna	
BOZOR BEQARORLIGI SHAROITIDA BANK OBRO'SINI STRATEGIK RESURS SIFATIDA BARQARORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	661
Yuldasheva Kamola Qosimjonovna, Ziyaeva Muhtasar Mansurdjanovna	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT PENSIYA TIZIMINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASH MASALALARI	667
Pardayev Farrux Muzaffarovich	
RAQAMLI TRANSFORMASIYA SHAROITIDA MENEJERLARNING RAQAMLI KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH.....	671
Sharipova Zulfiya Shokirjonovna	
FUQAROLAR ISHTIROKIGA ASOSLANGAN TASHABBUSLI BUDJETLASHTIRISH TIZIMI VA UNING IJTIMOIIY-IQTISODIY AHAMIYATI	677
Shukurova Parizod, Soatova Nodira Boboxonovna	
O'ZBEKISTON QISHLOQ HUDUDLARINING BARQAROR RIVOJLANISH YO'NALISHLARIDA QISHLOQ TURIZMI VA EKOTURIZM – ASOSIY USTUVOR YO'NALISHLARI	682
Abduraxmanova Aqida Fayzulla qizi	
KORXONALARDA MOLIYAVIY HISOBOTLARNING SHAFFOFLIGINI TA'MINLASHDA BUXGALTERIYA HISOBINING ROLI.....	691
Alimbay Shamshetov	
BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISHDA YASHIL INVESTITSİYALARINING MOLIYAVIY MEXANIZMLARI	694
Saula Ibragimova	
ANALYSIS OF THE STATE OF ELECTRICITY GENERATION BY WIND POWER PLANTS.....	698
Saidov Mash'al Samadovich	
TRANSFORMING TOURISM EDUCATION IN UZBEKISTAN: AN INSTITUTIONAL ANALYSIS OF PERSONNEL TRAINING SYSTEMS.....	706
Abdullakhujaev Abdukodirkhuja, Ochilova Hilola Farmonovna	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA MOLIYAVIY HISOBOTLAR AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	713
Elomonov Dadaxon Ozodullayevich	
MAHALLIY BOSHQARUVDA YETAKCHILIK KONSEPSIYASI ORQALI FAOLIYAT SAMARADORLIGINI OSHIRISH (FARG'ONA VILOYATI MISOLIDA)	718
Siddikov Abdusalom Abdumalikovich	

NEW ECONOMIC PHENOMENA: FINANCING CONSUMPTION AND SAVINGS IN THE TRANSITION TO AN EXPECTATION ECONOMY	724
Isomov Bekmurod Sayfiddinovich	
XIZMAT KO'TSATISH SOHASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK YO'NALISHIDA INSTITUTSIONAL O'ZGARISHLARNI AMALGA OSHIRISHNING OBYEKTIV ZARURIYATI	730
Sh.A.Sultonov	
MINTAQALARNING INVESTITSION SALOHİYATINI BAHOLASHNING ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLARI VA ULARNING IJTIMOİY-IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI	737
Qobilov Anvar Eshpo'latovich	
KICHIK VA O'RTA BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH	741
Madraimova Marxamat Raximberganovna	
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКО-РЕКРЕАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА РЕГИОНА	748
Усманова Зумрад Исламовна	
TITLE: PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP AS A MECHANISM FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE TOURISM SECTOR IN UZBEKISTAN	753
Suxrobbek M. Salayev	
XORAZM VILOYATI TASHQI IQTISODIY FAOLIYATIDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLARNI BAHOLASH VA UNI OPTIMALLASHTIRISH ISTIQBOLLARI	761
Urunov Farrux Shanazarovich	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT AUDITI TIZIMINING STRATEGIK TRANSFORMATSIYASI: INSTITUTSIONAL ISLOHOTLAR VA RAQAMLI MONITORINGNING STRATEGIK AHAMIYATI	765
Turabov Baxodir To'xtamishovich	
TURIZM SOHASIDA BANDLIKNING 2025-2030-YILLARDAGI PROGNOZ PARAMETRLARI	770
N.I. Shermamatova	
BO'SH TURGAN DAVLAT KO'CHMAS MULK OBYEKTLARIDAN SAMARALI FOYDALANISHNI TASHKIL ETISHNING AHAMIYATLI JIHATLARI (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	776
Sanjarov Zuxriddin Dilshod o'g'li, Astonaqulov Muzaffar Muxsin o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING RESURS BAZASI BARQARORLIGINI TAVSIFLOVCHI KO'RSATKICHLAR	781
Bolibekov Shahboz Baxodir o'g'li	
MOLIYA-KREDIT JARAYONLARI: INVESTITSION FAOLLIKNI TA'MINLASH MEKANIZMI SIFATIDA	787
Madaminov In'omjon Ozodovich	
YASHIL IQTISODIYOTDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH MEKANIZMLARI	792
Karimov Islombek Bekpo'lat o'g'li	
OLIY TA'LIMDA ILMIY TADQIQOTLAR VA ISHLAB CHIQRISH INTEGRATSIYASI SAMARADORLIGI	798
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	
XUSUSIY MAKTABLARNING BOSHQARUV TIZIMINI QAROR QABUL TIZIMLARI VA O'RGANUVCHI ANALITIKASI YORDAMIDA YANGILASHNING YO'LLARI	802
Esanova Shohida	
MOLIYA BOZORIDA TIJORAT BANKLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA ISLOMIY MOLIYA INSTRUMENTLARIDAN FOYDALANISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	812
Abduraxmanova Matluba Maxamadaminovna	
KORXONALARDA KREDITOR QARZDORLIKNI BARTARAF ETISH YO'LLARI	819
Mirzaev Ozod Furkatovich	
ЛЕКСИЧЕСКАЯ КОМПЕТЕНЦИЯ КАК КЛЮЧЕВОЙ КОМПОНЕНТ ПРОДУКТИВНОЙ ПИСЬМЕННОЙ РЕЧИ	824
Киличева Феруза Бешимовна	
MODERN MECHANISMS FOR MONITORING REGIONAL DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF DIGITAL ECONOMY	828
Karimova Shirin Zokhid qizi	

АЛЬТЕРНАТИВНЫЕ МЕТОДЫ КРЕДИТНОГО СКОРИНГА ДЛЯ НАСЕЛЕНИЯ БЕЗ БАНКОВСКОЙ ИСТОРИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	833
Шухратова Мадинабону Икром кизи	
SHAHAR EKOLOGIYASI: SHAHAR EKOTIZIMLARI VA BARQAROR RIVOJLANISH	841
Erkiniva Mukarram Olimjon qizi	
CHAKANA SAVDO XIZMATLARINI KO'RSATUVCHI KORXONALARDA SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	845
Abdug'aniyev Oybek Akmaljon o'g'li	
KUZATUV KENGASHI XUSUSIYATLARINING KORPORATIV BOSHQARUV SAMARADORLIGIGA TA'SIRI: NAZARIY VA KONSEPTUAL YONDASHUV	850
Jumayeva Go'zal Sherxon qizi	
EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH NATIJALARI NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTLARI FAOLIYATINI BOSHQARISHDA MUHIM AMALIY AHAMIYAT	854
Sattorov Firdavs Ziyodullayevich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA TIJORAT BANKLARINING O'RNI	858
Abduholikov Kamoldin Mahammadjonovich	
SANOAT KORXONALARINING HUDUDLAR KESIMIDAGI RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI STATISTIK TAHLIL QILISH	862
Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
O'ZBEKISTONDA XIZMATLAR EKSPORTINI RIVOJLANTIRISHNING EKOLOGIK JIHATLARI	867
Qodirjonov Adxamjon Muxtorjon o'g'li	
INKLYUZIV TA'LIMNI MOLIALASHTIRISHNING XALQARO MODELLARI VA ULARNING SAMARADORLIGI	872
Muxamedjanova Dilshodxon Muzaffarovna	
SANOAT KORXONALARIDA "YASHIL" TRANSFORMATSIYA JARAYONINING XUSUSIYATLARI	877
Ismatulloeva Madinabonu Fozil qizi	
TO'QIMACHILIK SANOATI MAHSULOTLARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH	884
Kadirova L.G.	
MAIN DIRECTIONS FOR DEVELOPING SOCIAL ENTREPRENEURSHIP IN THE REGION	887
Nasretdinova Farangis Odilovna	
THE IMPORTANCE OF MARKETING COMMUNICATIONS IN THE SERVICES SECTOR	895
Mamatkulova Shoira Djalolovna	
AHOLI DAROMADLARINI OSHIRISH — ICHKI TALABNI RAG'BATLANTIRISH VA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH OMILI	900
Mustafoev G'olib Sultonmurodovich, Abruyev Abdumalik Oynazarovich	
BIZNES JARAYONLARINI MODELLASHTIRISH VA ULARNI QO'LLASHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI	906
Qarshiyeva Moxinur Olim qizi	
KORXONADA RAQAMLI IQTISODIYOTNI JORIY ETISHNING IQTISODIY AHAMIYATI	911
Salimova Husniya Rustamovna	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI: BUXORO VILOYATI MISOLIDA	918
Zayavitdinova Nafisa Muxammadovna	
XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI MOLIVAVIY MAHSULOTLARI VA ULARNING O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI ROLI	926
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA IQTISODIY O'SISH VA MEHNAT BOZORI KO'RSATKICHLARINING DINAMIKASI	932
Qodirov Asliddinxo'ja Mahammadjon o'g'li	
FOYDALANUVCHI SADOQATINI SHAKLLANTIRISHNING MARKETING VA NEYROMARKETING MEXANIZMI SIFATIDA GEYMIKATSIYA ELEMENTLARINI QO'LLASH: DODO PIZZA MOBIL ILOVASI MISOLIDA EMPIRIK TAHLIL	937
Yuldashev Jamshid Abrarovich, Daminova Nilufar Bahrom qizi	

KORXONADA XODIMLARNI BOSHQARISHNING TASHKILIY MEXANIZMLARINI SHAKLLANTIRISH	945
Sadriddinova Sevinchxon Sadriddin qizi	
TIKUV-TRIKOTAJ KORXONALARIDA XODIMLAR MOTIVATSIYASI VA MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	948
Murodova Zilola Asatulla qizi	
KUZATILMAYDIGAN IQTISODIYOT TUSHUNCHASI, SHAKLLARI, TURLARI VA YUZAGA KELISH OMILLARI.....	952
Abdullayev Shavkat Nasriddinovich	
NODAVLAT OLIY TA'LIM TASHKILOTLARIDA XARAJATLAR SMETASI VA SHTATLAR JADVALINI SHAKLLANTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	959
Yaqubova Nodira Olim qizi	
РАЗВИТИЕ, РИСКИ, ОБЕСПЕЧЕНИЕ УСТОЙЧИВОСТИ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ УЗБЕКИСТАНА В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ.....	964
Бабаджанова Лола Шопулатовна, Срожиддинова Зарина Хайриддиновна	
KOMPANIYALARNING FOND BOZORIDAGI ISHTIROKINI RAG'BATLANTIRISH AHAMIYATI.....	970
Mamataliyev Bobur Saidnazar o'g'li	
GLOBALLASHUV SHAROITIDA INTELLEKTUAL TA'MINOT ZANJIRI TEXNOLOGIYALARINING XALQARO TADBIRKORLIKDAGI O'RNI	977
Xudayberdiyev Otabek Absalomovich	
HUDUD IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYATI ORGANLARINING INSTITUSIONAL SALOHİYATI: NAZARIY TALQIN VA YAPONIYA, GERMANIYA, XITOIY TAJRIBASI	983
Bekchanov Davron Masharipovich	
O'ZBEKISTONDA AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH VA MEHNAT FAOLIYATI UNUMDORLIGINING IQTISODIY YUKSALISHDAGI O'RNI.....	988
Anvarova Lobarxon	
TURIZM SOHASIDA HAYOT SUG'URTASI TIZIMINING IQTISODIY-HUQUQIY ASOSLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI: XALQARO TAJRIBA VA MILLIY AMALIYOT	992
J.Kamalova	
MADANIYAT SOHASI MUASSASALARINI AUDITDAN O'TKAZISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	999
Annayev Abdurasul Abdurashidovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ALOQA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING DAVLAT TOMONIDAN TARTIBGA SOLISH ASOSIY YO'NALISHLARI.....	1004
Nazarov Sanjar Nasridinovich	
KORXONALARDA MARKETING MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISHNING IQTISODIY MOHIYATI VA AHAMIYATI (BUXORO VILOYATI KORXONALARI MISOLIDA).....	1009
Sirojov Oxunjon Odil o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA ISH BILAN BANDLIKNI RIVOJLANTIRISHNING INSTITUSIONAL VA IQTISODIY MEXANIZMLARI	1015
Bobojonov To'liqinbek Maxmud o'g'li	
ERKIN IQTISODIY ZONALAR UCHUN RAQAMLI BOSHQARUV VA INVESTITSIYA MONITORINGINING MUALLIFLIK MODELİ	1020
Abdiyev Alimardon Chorshanbiyevich, Shamsiyeva Ruxsora Nasirovna	
IQTISODIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA BUXGALTERIYA VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI	1025
Kunduzova Kumrixon Ibragimovna, Jo'rayev Asadbek Anvarjon o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЙ СРЕДЫ ДЛЯ РАЗВИТИЯ МАЛОГО БИЗНЕСА И ЧАСТНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В УЗБЕКИСТАНЕ	1031
Камилова Наргиза Абдукажоровна	
THE ADDITIONALITY GAP: EVALUATING THE SYNERGY BETWEEN GREEN FINANCE AND MACROECONOMIC STABILITY IN EMERGING ECONOMIES	1036
Ataxanov Umidbek Olimovich	

AHOLINI IJTIMOIIY HIMOYA QILISH TIZIMIDA SUN'IIY INTELLEKT: O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MISOLIDA JORIY ETISH IMKONIYATLARI VA XIZMATLAR SIFATINI OSHIRISH MASALALARI	1042
Xidirbayev Baxrom Baxtiyarovich	
OROL BO'YI MINTAQASIDA IQLIM O'ZGARISHINING IJTIMOIIY-IQTISODIIY OQIBATLARI VA ZAIF AHOLI QATLAMLARIGA TA'SIRI	1047
Madenova Elmira Nzamatdinovna	
УЛУЧШЕНИЕ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ ЧЕРЕЗ ЦИФРОВИЗАЦИЮ В ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ: СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ ОБЗОР	1052
Эргашев Мухиббек Аслам угли	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KIMYO SANOATI KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH.....	1057
Xaydarova Kamola Axinjanovna, Umaraliyev Asliddin Faxriddin o'g'li	
BARQAROR IQTISODIIY O'SISHNI TA'MINLASHDA "YASHIL" LIZINGNI JORIY ETISH IMKONIYATLARI	1062
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
ПРЕФЕРЕНЦИИ И РИСКИ УЗБЕКИСТАНА ОТ ИНИЦИАТИВЫ «ОДИН ПОЯС, ОДИН ПУТЬ»	1067
Wang Jianhong, Наров Улугбек Ирискулович	
DAVLATNING IQTISODIIY SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISHDA XALQARO TAJRIBALARDAN FOYDALANISH.....	1071
Karimov Ulug'bek Mirzajon o'g'li	
TA'LIM TIZIMIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARI	1075
Quralov Nurxissa Iles o'g'li	
TURIZM SOHASIDA TRANSPORT XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIIY-IQTISODIIY MEKANIZMI.....	1082
Haydarov Jasur Baxodir o'g'li	
O'ZBEKISTONDA AUDITORLIK FAOLIYATINING ISTIQBOLLARI	1087
Mamatov Xabibulla Mamatovich	
O'ZBEKISTON ZIYORAT TURIZMI BRENDINI SHAKLLANTIRISHDA MUQADDAS QADAMJOLARNING MARKETING SALOHIIYATI	1091
Turayev Ziyadulla Norsoatovich	
ASOSIIY KAPITALGA YO'NALTIRILGAN INVESTISIYALARNI MOLIIYALASHTIRISH MANBALARINI TAKOMILLASHTIRISH	1095
Xoshimov Sobir Murtazayevich	

ASOSIY KAPITALGA YO'NALTIRILGAN INVESTISIYALARNI MOLIYALASHTIRISH MANBALARINI TAKOMILLASHTIRISH

Xoshimov Sobir Murtazayevich

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti
Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Email: sobirhosimov7@gmail.com

ORCID:0000-0002-2845-0201

Annotatsiya. Maqolada O'zbekistonda asosiy kapitalga investitsiyalarni moliyalashtirishning bozor mexanizmlari, ya'ni sindikatlashgan kreditlar va infratuzilma obligatsiyalari orqali moliyalashtirishni takomillashtirishning nazariy va amaliy jihatlari tadqiq etilgan, mavjud muammolar aniqlanib, ularni bartaraf etishga qaratilgan ilmiy taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: investitsiya, sindikatlashgan kreditlar, infratuzilma obligatsiyalari, modernizatsiya, eksport, investitsiya muhiti, risk, diversifikatsiya.

Abstract. The article examines the theoretical and practical aspects of improving the financing of fixed capital investments in Uzbekistan through market mechanisms, namely syndicated loans and infrastructure bonds, identifies existing problems and develops scientific proposals and recommendations aimed at eliminating them.

Key words: investments, syndicated loans, infrastructure bonds, modernization, export, investment climate, risk, diversification.

Аннотация. В статье рассматриваются теоретические и практические аспекты совершенствования финансирования инвестиций основного капитала в Узбекистане посредством рыночных механизмов, а именно синдицированных кредитов и инфраструктурных облигаций, выявлено существующие проблемы и разработано научные предложения и рекомендации, направленные на их устранение.

Ключевые слова: инвестиции, синдицированные кредиты, инфраструктурные облигации, модернизация, экспорт, инвестиционный климат, риск, диверсификация.

KIRISH

Jahon iqtisodiyotida globallashtirish jarayonlarining chuqurlashuvi, raqobat muhitining kuchayishi hamda infratuzilmaga bo'lgan talabning ortishi mamlakatlarda asosiy kapitalga investitsiyalarni jalb qilish masalasini strategik ahamiyatga ega yo'nalishga aylantirmoqda. Ayniqsa, transport, energetika, kommunal xizmatlar, sanoat va raqamli infratuzilmani rivojlantirish iqtisodiy o'sishning asosiy drayverlaridan biri hisoblanadi. Bu esa uzoq muddatli va yirik hajmdagi moliyaviy resurslarni talab qiladi.

Hozirgi sharoitda ko'plab mamlakatlarda davlat budjeti mablag'lari infratuzilma ehtiyojlarini to'liq qoplash imkoniyatiga ega emas. Shu bois xalqaro amaliyotda sindikatlashgan kreditlar, infratuzilma obligatsiyalari, davlat-xususiy sheriklik va kapital bozorlari orqali moliyalashtirish kabi bozor mexanizmlari keng qo'llanilmoqda. Ushbu instrumentlar bank tizimi, institutsional investorlar va kapital bozorlarining hamkorligini ta'minlagan holda yirik investitsiya loyihalarini moliyalashtirishda samarali vosita sifatida namoyon bo'lmoqda. O'zbekistonda ham iqtisodiyotni modernizatsiya qilish, sanoatni diversifikatsiyalash va hududiy infratuzilmani rivojlantirish bo'yicha keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. So'nggi yillarda investitsiya muhitini yaxshilash, xususiy sektor ishtirokini kengaytirish va kapital bozorini rivojlantirishga qaratilgan chora-tadbirlar amalga oshirilgan bo'lib, asosiy kapitalga investitsiyalarni moliyalashtirishda bank kreditlari muhim va barqaror manba sifatida xizmat qilmoqda. Uzoq muddatli moliyaviy resurslar bazasini kengaytirish hamda risklarni taqsimlash mexanizmlarini

yanada takomillashtirish yirik infratuzilma va sanoat loyihalarini moliyalashtirish samaradorligini oshirish uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Mazkur sharoitda sindikatlashgan kreditlar va infratuzilma obligatsiyalari mexanizmlarini rivojlantirish O'zbekistonda investitsiyalarni moliyalashtirish tizimini diversifikatsiya qilish, bank tizimi yukini optimallashtirish va institutsional investorlarni jalb qilishning muhim vositasi hisoblanadi. Sindikatlashgan kreditlar banklar o'rtasida risklarni samarali taqsimlash imkonini bersa, infratuzilma obligatsiyalari uzoq muddatli kapital bozori resurslarini investitsiya jarayoniga faol jalb qilish imkonini yaratadi.

Shu nuqtayi nazardan, mazkur maqolaning maqsadi O'zbekistonda asosiy kapitalga investitsiyalarni sindikatlashgan kreditlar va infratuzilma obligatsiyalari orqali moliyalashtirishni takomillashtirishning nazariy va amaliy jihatlarini tadqiq etish, mavjud imkoniyatlarni aniqlash hamda ularni yanada rivojlantirishga qaratilgan ilmiy taklif va tavsiyalarni ishlab chiqishdan iborat. Maqolaning dolzarbligi shu bilan belgilanadiki, mazkur moliyalashtirish instrumentlarini rivojlantirish mamlakatda uzoq muddatli investitsiya resurslarini kengaytirish, davlat budjetiga tushadigan yukni optimallashtirish, xususiy sektor ishtirokini kuchaytirish va barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashga xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Yirik investitsiya va infratuzilma loyihalarini moliyalashtirishda sindikatlashgan kreditlar zamonaviy moliya bozorining muhim instrumenti sifatida shakllangan. Amerikalik olimlar Stiven A. Dennis va Donald Dj. Mallino sindikatlashgan kreditlarni bank kreditlari va obligatsiya qarzlar o'rtasidagi gibril moliyaviy instrument sifatida ta'riflaydi. Mualliflarga ko'ra, sindikat kreditlar risklarni bir nechta banklar o'rtasida taqsimlash, yirik kapital talab qiluvchi loyihalarni moliyalashtirish, axborot asimmetriyasini kamaytirish imkonini beradi¹.

Buyuk Britaniya va Shveysariyalik olimlar Y. Altunbash, B. Gadanec, A. Kara sindikat kreditlarni xalqaro kapital harakatida muhim mexanizm sifatida baholab, uni kredit munosabatlari va bozor qarzlar integratsiyasi sifatida ko'radi. Ularning fikricha, bu instrument transmilliy investitsiyalarni jalb qilishda strategik ahamiyatga ega².

Sindikatlashtirilgan kreditlashning nazariy va tashkiliy asoslari Rossiya olimlari A.A. Tarasov, T.O. Yakubova, I.A. Balyuk va boshqalar kabi mualliflarning ilmiy nashrlarida aks etgan. Asarlarda vaqtinchalik bank konsolidatsiyasi shakllarining qiyosiy tavsifi berilgan, ulardan biri sindikatdir; investitsiya kredit bozorlaridan xalqaro moliyalashtirishni jalb qilish bo'yicha bitimlar turlari keltirilgan³.

So'nggi yillarda infratuzilma loyihalarini moliyalashtirishda obligatsiyalar bozori ahamiyati ortib bormoqda. Portugaliyalik olimlar Paulo Alcarva va boshqalar yashil obligatsiyalarni davlat budjetiga bosimni kamaytirish, barqaror infratuzilma loyihalarini moliyalashtirish, institutsional investorlarni jalb qilish uchun samarali instrument sifatida baholaydi. Bu tendensiyalar infratuzilma obligatsiyalari global moliya bozorining tez rivojlanayotgan segmentiga aylanganini ko'rsatadi⁴.

O'zbekistonda investitsion kreditlashni rivojlantirish masalasi milliy olimlar tomonidan ham keng o'rganilmoqda. N. Karimov va J. Razzoqov tadqiqotlarida O'zbekistonda va jahon amaliyotida sindikatli kreditlashning tashkiliy va huquqiy asoslari taqqosiy tadqiq etilib, mavjud muammolar bayon etilgan va muammolarni bartaraf etish hamda sindikatli kreditlash tizimini takomillashtirish bo'yicha mualliflik xulosalari va takliflari berilgan⁵. D. Xujamkulov tadqiqotlarida investitsion kreditlash iqtisodiy o'sishning asosiy drayverlaridan biri ekanini ta'kidlaydi. Muallif bank kreditlari sanoat, infratuzilma, eksport salohiyatini oshirish uchun muhim manba ekanini qayd etadi. O'zbekiston bo'yicha tadqiqotlar bank kreditlari va iqtisodiy o'sish o'rtasida kuchli bog'liqlik mavjudligini tasdiqlaydi⁶.

Shu bilan birga, yangi sharoitda sindikatlashtirilgan kreditlashni rivojlantirish muammolari hamda infratuzilma obligatsiyalarini emissiya qilish evaziga infratuzilma loyihalarini moliyalashtirish masalalari ilmiy tadqiqotlarda hali yetarlicha ko'rib chiqilmagan.

- 1 Dennis, S. A., & Mullineaux, D. J. (2000). Syndicated loans. *Journal of Financial Intermediation*, 9(4), 404–426. https://www.researchgate.net/publication/4789290_Syndicated_Loans
- 2 Altunbaş, Y., Gadanecz, B., & Kara, A. (2006). Syndicated loans: A hybrid of relationship lending and publicly traded debt. Palgrave Macmillan. <https://link.springer.com/book/10.1057/9780230597235>
- 3 Тарасов А.А. Управленческий анализ инструментов привлечения международного финансирования // Управление. – 2020. – № 2. – с. 57-62. – doi: 10.26425/2309-3633-2020-2-57-62., Якубова Т.О. Проблемы рынка синдицированного кредитования // Colloquium Journal. – 2019. – № 26-9(50). – с. 211-212., Балюк И.А. Мировой рынок синдицированных кредитов: современное состояние, структура и тенденции развития // Вестник Финансового университета. – 2016. – № 4(94). – с. 98-104.
- 4 Alcarva, P., et al. (2026). Green bonds and sustainable infrastructure financing. *Sustainability*, 18(2), 898. <https://www.mdpi.com/2071-1050/18/2/898>
- 5 Н.Каримов, Ж.Раззоқов. Инвестицион лойиҳаларни синдикатли кредитлар ҳисобига молиялаштиришнинг ташкилий ва ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш. "Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar" ilmiy elektron jurnali. № 4, iyul-avgust, 2019 yil.
- 6 Хужамкулов, Д. (2023). Тижорат банклари томонидан инвестицион кредитлаш тизимидаги ислохотлар. <https://www.researchgate.net/publication/377240804>

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur maqolada mantiqiy fikrlash, prognozlash, sintez, tizimli yondashuv, tarkibiy va qiyosiy tahlil, iqtisodiy taqqoslash, ilmiy umumlashtirish, statistik hisoblash usullaridan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Asosiy kapitalga investitsiyalar iqtisodiy o'sishning muhim omili hisoblanadi. Yirik sanoat, infratuzilma va eksportga yo'naltirilgan loyihalarni amalga oshirish uchun uzoq muddatli va katta hajmdagi moliyaviy resurslar talab etiladi. Bunday resurslarni faqat yakka bank tomonidan moliyalashtirish imkoniyati cheklanganligi sababli xalqaro amaliyotda sindikatlashgan kreditlar keng qo'llaniladi.

Sindikatlashgan kredit — bu bir nechta banklar yoki moliya institutlari tomonidan bitta yirik qarz oluvchiga birgalikda taqdim etiladigan kredit hisoblanadi. Uning asosiy xususiyatlari: kredit bir nechta banklar tomonidan beriladi; bitta yetakchi bank mavjud bo'ladi; risklar ishtirokchilar o'rtasida taqsimlanadi; kredit hajmi yirik bo'ladi va muddati uzoq bo'ladi. Sindikatlashtirilgan kreditning kamchiliklari orasida uzoq davom etadigan jarayon, standart korporativ kreditlarga qaraganda qarz oluvchilarga nisbatan qat'iyroq talablar va sindikatni tashkil etish hamda bitimni amalga oshirish bilan bog'liq sezilarli qo'shimcha xarajatlar, shuningdek, tashkilotchi, agent, bukmeker va boshqa sindikat ishtirokchilari uchun komissiya to'lovlari kiradi. Shunga qaramay, sindikatlashtirilgan kreditlar uzoq muddatli moliyaviy resurslarni jalb qilishning samarali vositasi sifatida hozirda, ayniqsa yirik investitsiya loyihalarini amalga oshirishda sezilarli rivojlanish salohiyatiga ega.

Global sindikatlashgan kredit bozori 1970-yillarning boshlaridan boshlab, hozirgi shaklida esa 1990-yillardan boshlab rivojlandi. Xalqaro hisob-kitoblar bankining ma'lumotlariga ko'ra, sindikatlashtirilgan kreditlar 2000-yillarning boshlaridan beri butun dunyo bo'ylab moliyaviy bo'lmagan korporatsiyalarning barcha transchegaraviy moliyalashtirishining taxminan to'rt dan uch qismini tashkil etgan. Sindikatlashtirilgan kreditlar korxonalarni qo'shilishi va sotib olishlarni moliyalashtirishda, eksportni moliyalashtirishda va loyihalarni moliyalashtirishda keng qo'llaniladi (1-jadval)⁷.

1-jadval. Ayrim rivojlangan mamlakatlarda sindikatlashgan kreditlar hajmining YAIMga nisbatan ulushi, foizda⁸

Mamlakatlar	Yillar				
	2017	2018	2019	2020	2021
AQSH	11.8	12.8	13.9	7.8	11.7
Kanada	13.9	14.9	15.2	8.2	16.1
Fransiya	4.4	5.7	9.3	8.2	6.0
Singapur	12.7	11.9	14.2	11.6	13.4
Buyuk Britaniya	7.6	7.6	8.0	7.3	5.7

1-jadvalga ko'ra, 2017–2021-yillarda sindikatlashgan kreditlarning YAIMdagi ulushi mamlakatlar kesimida quyidagi tendensiyalarni ko'rsatadi: rivojlangan mamlakatlarda sindikatlashgan kreditlar iqtisodiyotni moliyalashtirishda muhim o'rin tutadi. Ayniqsa, Kanada va Singapurda ulush yuqori va barqaror saqlangan. Kanada butun davr mobaynida eng yuqori ko'rsatkichlarga ega bo'lib, 2021-yilda 16,1 foizga yetgan. Bu mamlakatda korporativ moliyalashtirishda sindikat kreditlari faol qo'llanilishini ko'rsatadi. AQSHda 2020-yilda pandemiya ta'sirida keskin pasayish kuzatilgan (7,8 foiz), ammo 2021-yilda tiklanish boshlangan (11,7 foiz). Fransiya va Buyuk Britaniyada ko'rsatkichlar nisbatan past va o'zgaruvchan bo'lib, bu mamlakatlarda moliyalashtirish manbalari diversifikatsiyasi yuqori ekanini anglatadi. 2020-yilda barcha mamlakatlarda pasayish kuzatilishi pandemiyaning global kredit bozoriga salbiy ta'sirini tasdiqlaydi. 2021-yilda aksariyat davlatlarda qayta tiklanish tendensiyasi boshlangan. Umuman, jahonda sindikatlashgan kreditlar iqtisodiyotni moliyalashtirishning muhim va iqtisodiy sikllarga juda sezgir instrument ekanligi namoyon bo'ladi.

7 Ушанов, А. Е. Синдицированное кредитование: новые вызовы / А. Е. Ушанов // Экономика, предпринимательство и право. – 2023. – Т. 13, № 11. – С. 4823-4834. – DOI 10.18334/epp.13.11.119681

8 Жаҳон банки маълумотлари асосида тайёрланди. <https://databank.worldbank.org/source/global-financial-development/Series/GFDD.DM.12#>

2-jadval. Ayrim rivojlanayotgan mamlakatlarda sindikatlashgan kreditlar hajmining YaIMga nisbatan ulushi, foizda⁹

Mamlakatlar	Yillar				
	2017	2018	2019	2020	2021
Braziliya	0,8	1.4	2.7	1.0	1.3
Xitoy	1.2	0.9	4.5	1.2	1.1
Indoneziya	2.2	1.8	1.8	1.3	1.3
Hindiston	2.0	1.1	1.7	1.4	0.9
Rossiya	0,8	0,4	1.9	1.5	2.0

2-jadval ma'lumotlarida ayrim rivojlanayotgan mamlakatlarda sindikatlashgan kreditlar hajmining yalpi ichki mahsulotdagi ulushi berilgan. Rivojlanayotgan mamlakatlarda sindikatlashgan kreditlarning YAIMdagi ulushi rivojlangan davlatlarga nisbatan ancha past va o'zgaruvchanligini kuzatish mumkin. Masalan, Xitoyda 2019-yilda keskin o'sish (4,5 foiz) kuzatilgan bo'lib, bu davrda yirik infratuzilma va korporativ loyihalarni moliyalashtirish faollashganini ko'rsatadi. So'ngra, pandemiya davrida ushbu ko'rsatkich pasaygan. Indoneziya va Hindistonda sindikatlashgan kreditlar ulushi nisbatan barqaror, ammo past darajada saqlanib qolgan (1–2 foiz atrofida), bu sindikat kreditlar hali to'liq rivojlanmaganini anglatadi. Braziliyada 2019-yilda (2,7 foiz) yuqori o'sishdan keyin 2020-yilda (1,0 foiz) keskin pasayish pandemiya ta'sirini tasdiqlaydi. Rossiyada 2020–2021-yillarda o'sish kuzatilib, 2021-yilda 2 foizga yetgan, bu tashqi va ichki moliyalashtirish manbalariga ehtiyoj ortib borayotganini ko'rsatadi. Umuman, rivojlanayotgan mamlakatlarda sindikatlashgan kredit bozori hali shakllanish bosqichida bo'lib, tashqi iqtisodiy shoklarga sezgir va nobarqaror ekani namoyon bo'ladi.

O'zbekistonda sindikatlashgan kreditlashni tashkil etish asoslari dastlab O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvining 2005-yilning 16-iyuldagi qarori bilan tasdiqlangan «Tijorat banklari tomonidan yirik investitsiya loyihalarini sindisiyalashtirilgan kreditlashni amalga oshirish tartibi to'g'risida»gi nizom va 2010-yilning 6-noyabrda unga kiritilgan o'zgarishlar bilan tartibga solingan. Bugungi kunda ushbu faoliyat O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki Boshqaruvining 2025-yilning 18-dekabrda 3730-sonli «Banklar tomonidan sindikatlashgan kreditlarni ajratish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida»gi qarori asosida tartibga solinadi (3-jadval).

3-jadval. Tijorat banklari kredit portfelida sindikatlashgan kreditlar miqdori¹⁰

Ko'rsatkichlar	Yillar				
	2021	2022	2023	2024	2025
Jami kreditlar miqdori (mlrd.so'm)	320 813	390 049	471 406	533 121	604 002
Sindikatlashgan kreditlar miqdori (mlrd.so'm)	4 558	4 730	5 539	4 785	4 768
Jami kreditlardagi ulushi, %	1,4	1,2	1,2	0,89	0,7

3-jadval ma'lumotlariga ko'ra, 2021–2025-yillarda O'zbekistonda asosiy kapitalga yo'naltirilgan investitsiyalarni moliyalashtirishda sindikatlashgan kreditlar bozori shu vaqtgacha shakllanish bosqichida bo'lib, umumiy tendensiyani quyidagicha baholash mumkin: birinchidan, tijorat banklari tomonidan ajratilgan jami kreditlar miqdori o'sish tendensiyasiga ega bo'lib, 2025-yilda 604 trln so'mga yetib, 2021-yilga nisbatan qariyb 2 barobarga o'sgan. Bu bank tizimi va investitsiya muhiti faolligining yuqori darajasini ko'rsatadi; ikkinchidan, tahlil qilinayotgan davrda sindikatlashgan kreditlar hajmi nisbatan barqaror bo'lib, 2021-yilda 4,56 trln so'mdan 2025-yilda 4,77 trln so'mga yetdi. Ammo jami kreditlardagi ulushi kamayib, 1,4 foizdan 0,7 foizgacha tushdi. Bu holat sindikat kreditlar bozori hali jadal rivojlanmaganligini va uning umumiy kredit portfelida kichik ulushga ega ekanligini ko'rsatadi. Sindikatlashgan kreditlar bozorida tendensiyalar ikki fazali rivojlanishni ko'rsatadi: dastlab, 2021–2023-yillarda bozor shakllanish bosqichi xalqaro moliya institutlari ishtirokining ortgani bilan izohlansa, 2024–2025-yillarda sindikatlashgan kreditlar ulushining pasayishiga bozor faolligining stagnatsiyasi, valyutalar va tashqi moliyalashtirish sharoitlari ta'sir o'tkazgan.

Sindikatlashgan kreditlar iqtisodiyotda yirik investitsiya loyihalarini amalga oshirish uchun katta va uzoq muddatli resurslarni jalb qilish, bank tizimida risklarni taqsimlash va kapital yetarililigi ta'minlash, sanoatni

9 Жаҳон банки маълумотлари асосида тайёрланди. <https://databank.worldbank.org/source/global-financial-development/Series/GFDD.DM.12#>

10 Ўзбекистон Марказий банки маълумотлари асосида тайёрланди. <https://cbu.uz/en/statistics/bankstats/575245/>

modernizatsiya qilish va eksport salohiyatini oshirish hamda multiplikativ ta'sir orqali iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishga xizmat qiladi. O'zbekistonda sindikatlashgan kreditlar hozircha umumiy kredit bozorining kichik qismi hisoblansa-da, ular asosiy kapital investitsiyalarini moliyalashtirishning strategik instrumenti sifatida ahamiyatlidir. 2025-yildan keyin bu bozorning institutsional rivojlanishi va xalqaro moliya institutlari ishtiroki orqali ulushi oshishi va investitsiya loyihalari uchun asosiy moliyaviy kanalga aylanishi kutilmoqda. Shundan kelib chiqib, yirik investitsiya loyihalarini birgalikda amalga oshirish, risklarni adolatli taqsimlash, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish, eksportni oshirish va barqaror ishlab chiqarish zanjirini tezlashtirish maqsadida tijorat banklari tomonidan asosiy kapitalni moliyalashtirish uchun 3 yillik imtiyozli davr bilan 10 yilgacha bo'lgan muddatga sindikatlashgan kreditlar ajratish maqsadga muvofiqdir. Natijada katta hajmdagi moliyaviy resurslarni talab qiluvchi yirik infratuzilma va sanoat loyihalarini sindikatlashgan uzoq muddatli kreditlar hisobiga moliyalashtirish imkoni yaratiladi hamda yirik investitsiya loyihalarini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan uzoq muddatli moliyaviy resurslar tanqisligi bartaraf etilib, loyihaviy risklar ta'siri yumshatiladi. Xalqaro amaliyotda yirik sanoat loyihalarining o'rtacha investitsiya sikli 7–10 yilni tashkil etadi. Bu davrda loyiha barqaror pul oqimi hosil qilmaydi. Shu sababli 3 yillik imtiyozli davr muhim ahamiyat kasb etib, bu davrda ushbu imtiyoz likvidlik bosimini kamaytiradi, defolt xavfini pasaytiradi va kredit qaytarish ehtimolini oshiradi.

Investitsion loyihalarni moliyalashtirish amaliyoti tahlili shuni ko'rsatadiki, uzoq muddatli infratuzilma va asosiy kapitalga yo'naltirilgan loyihalarni moliyalashtirishda an'anaviy bank kreditlari imkoniyatlari cheklangan. Bank resurslarining asosiy qismi qisqa va o'rta muddatli depozitlardan tashkil topganligi sababli yirik investitsiya loyihalarini uzoq muddatga moliyalashtirishda likvidlik va muddatlar nomutanosibligi muammosi yuzaga keladi. Shu boisdan, investitsiyalarni moliyalashtirish manbalarini diversifikatsiya qilish zarurati ortib bormoqda.

Tahlillar infratuzilma obligatsiyalarini chiqarish amaliyotini joriy etish investitsion loyihalarni moliyalashtirish samaradorligini oshirishning muhim yo'nalishi ekanligini ko'rsatmoqda. Ushbu moliyaviy instrument, avvalo, uzoq muddatli moliya resurslarini shakllantirish imkonini beradi. Infratuzilma loyihalari yuqori kapital sig'imi va uzoq qaytarish muddatiga ega bo'lgani sababli, ularni moliyalashtirishda 10–20 yillik resurslar muhim ahamiyat kasb etadi. Infratuzilma obligatsiyalari aynan shunday uzoq muddatli resurslarni jalb qilish imkonini yaratadi. Ikkinchidan, infratuzilma obligatsiyalarini chiqarish davlat budjetiga tushadigan yukni kamaytirishga xizmat qiladi. An'anaviy holatda infratuzilma loyihalari davlat mablag'lari yoki davlat kafolati asosida moliyalashtiriladi. Bu esa budjet xarajatlarining ortishi va davlat qarzi o'sishiga olib kelishi mumkin. Obligatsiyalar orqali xususiy investorlarni jalb qilish esa infratuzilmani moliyalashtirishda davlat va xususiy sektor o'rtasidagi moliyaviy mas'uliyatni muvozanatlashtiradi. Uchinchidan, mazkur instrument milliy kapital bozorini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Infratuzilma obligatsiyalari fond bozorida uzoq muddatli va nisbatan past riskli aktiv sifatida institutsional investorlar — pensiya jamg'armalari, sug'urta kompaniyalari, investitsiya fondlari va tijorat banklari uchun jozibador hisoblanadi. Bu esa ichki moliyaviy bozorning chuqurlashishi va aholi jamg'armalarini iqtisodiyotga jalb qilish imkoniyatini kengaytiradi. To'rtinchidan, infratuzilma obligatsiyalari hisobidan jalb etilgan mablag'lar yangi asosiy fondlarni xarid qilish, ishlab chiqarish quvvatlarini modernizatsiya qilish va rekonstruksiya qilishga yo'naltirilishi mumkin. Bu ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, energiya tejamkor texnologiyalarni joriy etish va mahsulot raqobatbardoshligini kuchaytirishga xizmat qiladi. Natijada iqtisodiyotda investitsiyalarning multiplikativ ta'siri yuzaga keladi. Shu bilan birga, infratuzilmaga investitsiya kiritish logistika, transport, energetika va kommunal xizmatlar sifati yaxshilanishi orqali xususiy sektor faoliyati uchun qulay muhit yaratadi. Bu esa ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirish, eksport salohiyatini oshirish va yangi ish o'rinlari yaratishga xizmat qiladi.

Jahondagi so'nggi tadqiqotlarga ko'ra, global infratuzilma obligatsiyalari bozori 2024-yilda 1,36 trillion AQSH dollariga yetgan, bu esa yirik ko'lamli infratuzilma loyihalariga davlat va xususiy investitsiyalarning ko'payishi bilan bog'liq kuchli o'sishni aks ettiradi. Bozor 2025-yildan 2033-yilgacha 7,2 foiz yillik o'sish sur'ati bilan o'sishi kutilmoqda, uning umumiy qiymati 2033-yilga kelib 2,57 trillion AQSH dollariga yetishi prognoz qilinmoqda. Bu o'sish barqaror va bardoshli infratuzilmaga bo'lgan talabning ortishi, yashil va munisipal obligatsiyalarning ko'payishi va rivojlanayotgan hamda rivojlangan mamlakatlarda qulay tartibga solish muhiti bilan bog'liq¹¹.

Mintaqaviy nuqtayi nazardan, Osiyo-Tinch okeani mintaqasi (540 mlrd AQSH dollari) va Shimoliy Amerika (375 mlrd AQSH dollari) global infratuzilma obligatsiyalari bozorida yetakchilik qiladi, 2024-yilda umumiy emissiyaning 60 foizdan ortig'ini tashkil etadi. Osiyo-Tinch okeani mintaqasining ustunligi Xitoy, Hindiston va Janubi-Sharqiy Osiyodagi keng ko'lamli urbanizatsiya tashabbuslari bilan qo'llab-quvvatlanadi, Shimoliy Amerika esa infratuzilmani yangilash dasturlari va Qo'shma Shtatlar hamda Kanadada yashil obligatsiyalarning tarqalishidan foyda ko'rmoqda. Yevropa qat'iy barqarorlik qoidalari va transchegaraviy infratuzilma loyihalari bilan boshqariladigan asosiy bozor bo'lib qolmoqda, Lotin Amerikasi, Yaqin Sharq va Afrika esa hukumatlar muhim infratuzilma ehtiyojlarini qondirish uchun muqobil moliyalashtirish mexanizmlarini izlayotgan bir paytda

11 Прогноз рынка инфраструктурных облигаций. https://dataintelo.com/report/infrastructure-bonds-market/?utm_source=chatgpt.com

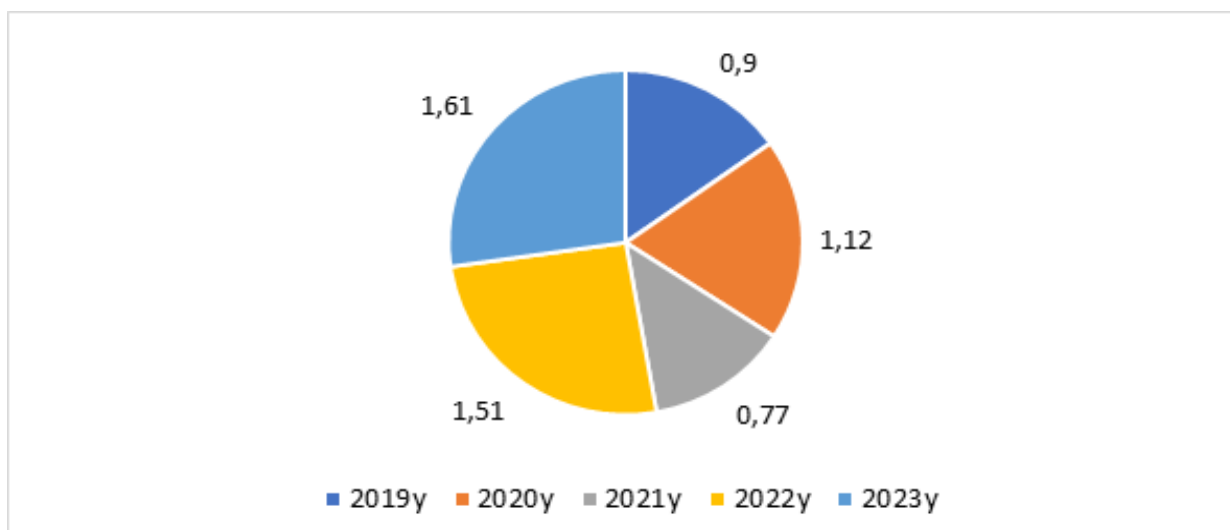
asta-sekin o'sib bormoqda. Mintaqaviy iqtisodiy dinamika, tartibga solish muhiti va investorlarning afzalliklarining o'zaro ta'siri 2033-yilgacha infratuzilma obligatsiyalari bozorining raqobatbardosh landshaftini shakllantirishda davom etadi.

4-jadval. Dunyo mintaqalarida infratuzilma loyihalariga yo'naltirilgan mablag'lar oqimi (mlrd.AQSh dollari)¹²

Mintaqalar	Yillar				
	2019	2020	2021	2022	2023
Osiyo	31,42	28,65	28,42	30,82	35,66
Afrika	18,25	15,57	15,13	17,36	16,63
Yevropa	8,45	10,56	8,9	9,06	5,51
Lotin Amerikasi va karib dengizi	3,49	3,95	3,5	4,85	8,79
Okeaniya	0,88	0,95	0,9	1,13	0,65

Yuqorida keltirilgan 4-jadval ma'lumotlariga ko'ra, Osiyo mintaqasi dunyoda infratuzilma loyihalari uchun eng katta va barqaror sarmoya oqimiga ega. 2019-yilda infratuzilma loyihalariga 31,42 mlrd AQSH dollari sarflangan bo'lsa, 2023-yilda 35,66 mlrd AQSH dollariga yetgan. Afrika mintaqasida sarmoya oqimi nisbatan o'rtacha darajada bo'lib, yildan-yilga kichik o'zgarishlar bilan kamaygan. Bu mintaqada infratuzilma sarmoyalari barqaror, lekin katta o'sish kuzatilmaydi. Yevropa mintaqasida ham pasayish tendensiyasi qayd etilgan. Bu mintaqada pandemiya va iqtisodiy cheklovlar infratuzilma loyihalariga sarmoyalarni cheklaganini ko'rsatadi. Lotin Amerikasi va Karib dengizi mintaqasi 2019-yilda 3,49 mlrd AQSH dollari miqdorida sarmoya oqimi yo'naltirilgan bo'lsa, 2023-yilda 8,79 mlrd AQSH dollariga teng bo'lib, eng yuqori o'sishni qayd etdi. Bu mintaqada infratuzilma va energiya loyihalariga keng miqyosda sarmoya kiritilayotganligini ko'rsatadi. Okeaniya mintaqasida infratuzilma sarmoyalari juda past bo'lib, bu mintaqada sarmoyalar cheklangan va pasayish tendensiyasi saqlanmoqda.

O'zbekiston infratuzilma sarmoyalari tendensiyasi 2019–2023-yillarda o'sishni ko'rsatmoqda, jumladan, 2019-yilda 0,90 mlrd AQSH dollari miqdorida mablag' sarflangan. Albatta, bu davrda mablag'lar nisbatan kamligi infratuzilma loyihalarini bosqichma-bosqich rivojlantirish bilan tushuntiriladi. 2020-yilda pandemiya qaramay, sarmoyalar o'sgan, bu davlat va xalqaro investitsiyalar ta'sirini ko'rsatadi. 2021-yilda ushbu ko'rsatkich kamaygan, bunda pandemiyaning ikkinchi to'liqini va iqtisodiy cheklovlar ta'siri sezilgan. 2022-yilda esa 1,51 mlrd AQSH dollari miqdorida mablag' sarflanib, o'sish kuzatilgan (1-rasm).

1-rasm. O'zbekistonda infratuzilma loyihalariga yo'naltirilgan mablag'lar oqimi (mlrd.AQSh dollari)¹³

¹² OECD ma'lumotlari. https://ourworldindata.org/grapher/total-oda-for-infrastructure-by-recipient?mapSelect=UN_ASI~UN_AFR~UN_EUR~UN_LAC

¹³ OECD ma'lumotlari asosida tayyorlangan. https://ourworldindata.org/grapher/total-oda-for-infrastructure-by-recipient?mapSelect=UN_ASI~UN_AFR~UN_EUR~UN_LAC

Infratuzilma, transport va energetika loyihalari uchun mablag'lar oshgan. 2023-yilda ham o'sish davom etgan, infratuzilma sohasi uchun sarmoyalar yanada kengaygan. Umuman olganda, 2019–2021-yillarda sarmoyalar nomutadil o'zgargan, asosan pandemiya va global iqtisodiy vaziyat ta'siri sezilgan. 2022–2023-yillarda investitsiya oqimi sezilarli o'sishni ko'rsatgan. Bu O'zbekistonning infratuzilma sohasini rivojlantirish va yirik investitsiya loyihalarini amalga oshirishdagi faolligini ko'rsatadi.

Olib borilgan tahlillar natijasiga ko'ra, infratuzilma obligatsiyalarini chiqarish amaliyotini joriy etish investitsiya loyihalarini moliyalashtirish tizimini takomillashtirishning muhim vositasi ekanligi aniqlandi. Shundan kelib chiqib, investitsion loyihalarni samarali moliyalashtirishda infratuzilma obligatsiyalarini chiqarish amaliyotini yo'lga qo'yish orqali yangi asosiy fondlarni sotib olish va takror ishlab chiqarishga yo'naltirilgan xarajatlarni moliyalashtirishni takomillashtirish taklif etiladi, natijada iqtisodiyotning real sektoridagi infratuzilma loyihalarini barqaror va uzoq muddatli moliyalashtirish manbalari bilan ta'minlash amalga oshiriladi. Mazkur instrument uzoq muddatli investitsiya resurslarini shakllantiradi, davlat budjetiga tushadigan moliyaviy yukni kamaytiradi, kapital bozorini rivojlantiradi, asosiy fondlarni yangilash va takror ishlab chiqarishni rag'batlantiradi hamda iqtisodiy o'sishni tezlashtirishga xizmat qiladi. Shu sababli infratuzilma obligatsiyalarini chiqarish amaliyotini bosqichma-bosqich joriy etish investitsiya loyihalarini samarali moliyalashtirishning strategik yo'nalishlaridan biri sifatida qaralishi maqsadga muvofiq.

XULOSA VA TALIFLAR

O'zbekiston iqtisodiyotida infratuzilma va real sektorni modernizatsiya qilish, ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish hamda barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash uchun asosiy kapitalga yo'naltirilayotgan investitsiyalar hajmini keskin oshirish zarur. Davlat budjeti va an'anaviy bank kreditlari hisobiga moliyalashtirish imkoniyatlari cheklanganligi sharoitida sindikatlashgan kreditlar va infratuzilma obligatsiyalari mexanizmlarini rivojlantirish strategik ahamiyat kasb etadi. Olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonda investitsiyalarni moliyalashtirish tizimi hozirgi kunda asosan bank kreditlariga yuqori darajada bog'liq bo'lib, kapital bozorining ishtiroki yetarli darajada shakllanmagan. Uzoq muddatli infratuzilma loyihalari uchun mos moliyalashtirish manbalari cheklanganligi investitsiya faolligini to'liq namoyon etishga to'sqinlik qilmoqda. Shu nuqtayi nazardan, sindikatlashgan kreditlar orqali banklar o'rtasida risklarni taqsimlash va infratuzilma obligatsiyalari orqali uzoq muddatli institutsional investorlarni jalb qilish investitsiyalarni moliyalashtirishning samarali mexanizmi sifatida namoyon bo'ladi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, mazkur moliyalashtirish instrumentlarini rivojlantirish uchun quyidagi ilmiy xulosalar shakllantirildi: birinchidan, sindikatlashgan kreditlar tizimini rivojlantirish uchun maxsus huquqiy va institutsional muhitni shakllantirish zarur. Bu banklar o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish, yirik investitsiya loyihalarini moliyalashtirish imkoniyatlarini kengaytirish hamda kredit risklarini diversifikatsiya qilishga xizmat qiladi; ikkinchidan, infratuzilma obligatsiyalari bozorini shakllantirish uzoq muddatli moliyaviy resurslar manbasini yaratishda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Soliq imtiyozlari, davlat kafolatlari va kredit kafolatlash mexanizmlarini joriy etish orqali institutsional investorlarni faol jalb qilish mumkin; uchinchidan, davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish maqsadida aralash moliyalashtirish modelini joriy etish infratuzilma loyihalari risklarini kamaytiradi va xususiy kapital ishtirokini rag'batlantiradi; to'rtinchidan, loyihalarni tayyorlash sifatini oshirish uchun loyihalarni tayyorlash markazini tashkil etish bankbop investitsiya loyihalari sonini ko'paytirishga xizmat qiladi; beshinchidan, valyuta, siyosiy va qurilish risklarini boshqarish mexanizmlarini rivojlantirish investorlar ishonchini oshirishda muhim omil hisoblanadi.

Umuman olganda, sindikatlashgan kreditlar va infratuzilma obligatsiyalari mexanizmlarini rivojlantirish O'zbekistonda investitsiyalarni moliyalashtirishning zamonaviy bozor mexanizmlariga asoslangan yangi modelini shakllantirish imkonini beradi. Bu esa uzoq muddatli moliyaviy resurslar bazasini kengaytirish, davlat budjetiga tushadigan yukni kamaytirish, xususiy sektor ishtirokini oshirish va iqtisodiyotning barqaror o'sishini ta'minlashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Dennis, S. A., & Mullineaux, D. J. (2000). Syndicated loans. *Journal of Financial Intermediation*, 9(4), 404–426. https://www.researchgate.net/publication/4789290_Syndicated_Loans
2. Altunbaş, Y., Gadanecz, B., & Kara, A. (2006). Syndicated loans: A hybrid of relationship lending and publicly traded debt. *Palgrave Macmillan*. <https://link.springer.com/book/10.1057/9780230597235>
3. Тарасов А.А. Управленческий анализ инструментов привлечения международного финансирования // Управление. – 2020. – № 2. – с. 57-62. – doi: 10.26425/2309-3633-2020-2-57-62.
4. Якубова Т.О. Проблемы рынка синдицированного кредитования // *Colloquium Journal*. – 2019. – № 26-9(50). – с. 211-212.
5. Балюк И.А. Мировой рынок синдицированных кредитов: современное состояние, структура и тенденции развития // *Вестник Финансового университета*. – 2016. – № 4(94). – с. 98-104.
6. Alcarva, P., et al. (2026). Green bonds and sustainable infrastructure financing. *Sustainability*, 18(2), 898. <https://www.mdpi.com/2071-1050/18/2/898>

7. Н.Каримов, Ж.Раззоқов. Инвестицион лойиҳаларни синдикатли кредитлар ҳисобига молиялаштиришнинг ташкилий ва ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш. "Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar" ilmiy elektron jurnali. № 4, iyul-avgust, 2019-yil.
8. Хужамкулов, Д. (2023). Тижорат банклари томонидан инвестицион кредитлаш тизимидаги ислохотлар. <https://www.researchgate.net/publication/377240804>
9. Ушанов, А. Е. Синдицированное кредитование: новые вызовы / А. Е. Ушанов // Экономика, предпринимательство и право. – 2023. – Т. 13, № 11. – С. 4823–4834. – DOI 10.18334/epp.13.11.119681
10. Жаҳон банки маълумотлари. <https://databank.worldbank.org/source/global-financial-development/Series/GFDD.DM.12#>
11. Ўзбекистон Марказий банки маълумотлари. <https://cbu.uz/en/statistics/bankstats/575245/>
12. Прогноз рынка инфраструктурных облигаций. https://dataintelo.com/report/infrastructure-bonds-market/amp?utm_source=chatgpt.com
13. OECD маълумотлари https://ourworldindata.org/grapher/total-oda-for-infrastructure-by-recipient?mapSelect=UN_ASI~UN_AFR~UN_EUR~UN_LAC

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>